

Briuselis, 2021 m. liepos 5 d.
(OR. en)

10476/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0196 (NLE)

ECOFIN 694
CADREFIN 358
UEM 192
FIN 564

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2021 m. liepos 2 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2021) 386 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMO dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 386 final.

Pridedama: COM(2021) 386 final

Bruselis, 2021 07 02
COM(2021) 386 final

2021/0196 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

**dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo
patvirtinimo**

{SWD(2021) 187 final}

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė¹, ypač į jo 20 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) COVID-19 protrūkis sutrikdė Lietuvos ekonomiką. 2019 m. Lietuvos vienam gyventojui tenkantis bendrasis vidaus produktas (BVP) sudarė 56 % Sąjungos vidurkio. Pagal Komisijos 2021 m. pavasario prognozę Lietuvos realusis BVP 2020 m. sumažėjo 0,9 % ir numatoma, kad 2020–2021 m. susumavus jis padidės 2 %. Tarp vidutinio laikotarpio ekonominės veiklos rezultatus ilgiau veikiančių veiksnių – prasti sveikatos priežiūros ir švietimo rezultatai, dideli pajamų nelygybės ir skurdo rodikliai, prastas mokestinių prievolių vykdymas, neišnaudotas mokslinių tyrimų ir inovacijų potencialas ir žemas privačiųjų ir viešųjų investicijų lygis;
- (2) 2019 m. liepos 9 d. ir 2020 m. liepos 20 d. per Europos semestrą Taryba Lietuvai pateikė rekomendacijų. Konkrečiai Taryba rekomendavo Lietuvai gerinti mokestinių prievolių vykdymą ir plėsti mokesčių bazę, pereinant prie šaltinių, kurių apmokestinimas mažiau kenkia augimui, mažinti pajamų nelygybę, skurdą ir socialinę atskirtį, be kita ko, gerinant mokesčių ir socialinių išmokų sistemos struktūrą. Be to, ji rekomendavo gerinti visų švietimo ir mokymo sistemos lygmenų, įskaitant suaugusiųjų mokymąsi, kokybę ir didinti jų efektyvumą, taip pat gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, įperkamumą ir sistemos efektyvumą. Lietuvai taip pat rekomenduota vykdant su investicijomis susijusią ekonominę politiką sutelkti dėmesį į inovacijas, energijos ir išteklių naudojimo efektyvumą, darnų transportą ir energijos jungtis, atsižvelgiant į regioninius skirtumus, ir skatinti našumo augimą didinant viešųjų investicijų efektyvumą. Be to, rekomenduota sukurti nuoseklią politikos priemonių sistemą, skirtą mokslo ir verslo bendradarbiavimui skatinti ir mokslinių tyrimų bei inovacijų politikos įgyvendinimo agentūroms konsoliduoti. Siekiant kovoti su COVID-19 krize, Lietuvai taip pat rekomenduota imtis visų būtinų priemonių, kad

¹ OL L 57, 2021 2 18, p. 17.

būtų veiksmingai kovojama su pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas. Dar Taryba rekomendavo Lietuvai didinti sveikatos sistemos atsparumą, be kita ko, sutelkiant pakankamą finansavimą ir sprendžiant sveikatos priežiūros darbuotojų ir būtiniausių medicinos reikmenų trūkumo problemą, ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę. Be to, rekomenduota švelninti krizės poveikį užimtumui, didinti aktyvios darbo rinkos politikos priemonių finansavimą bei aprėptį ir skatinti įgūdžių ugdymą, užtikrinti minimalios socialinės apsaugos sistemos aprėptį bei pakankamumą ir padidinti mokesčių bei socialinių išmokų sistemos veiksmingumą apsaugant nuo skurdo. Taip pat rekomenduota remti įmonių, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių ir į eksportą orientuotų sektorių, likvidumą ir, siekiant remti ekonomikos atsigavimą, paankstinti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir skatinti privačias investicijas. Galiausiai Taryba rekomendavo Lietuvai investicijas sutelkti į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, visų pirma į labai didelio pralaidumo plačiajuosčio ryšio aprėptį ir skverbti, švarią ir efektyvią energijos gamybą bei vartojimą ir darnųjį transportą, ir skatinti technologines inovacijas mažosiose ir vidutinėse įmonėse. Įvertinusi pažangą, padarytą įgyvendinant tas šaliai skirtas rekomendacijas, tuo metu, kai buvo pateiktas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas, Komisija padarė išvadą, kad rekomendacija imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas, yra visiškai įgyvendinta. Padaryta didelė pažanga įgyvendinant rekomendaciją investicijas sutelkti į energijos jungtis;

- (3) Tarybos rekomendacijoje dėl euro zonos ekonominės politikos² euro zonos valstybėms narėms rekomenduota, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis šių veiksmų: *inter alia*, užtikrinti politikos kryptį, kuria remiamas ekonomikos atsigavimas, ir toliau didinti konvergenciją, atsparumą ir tvarų bei integracinį augimą. Tarybos rekomendacijoje taip pat rekomenduota stiprinti nacionalines institucines sistemas, užtikrinti makrofinansinį stabilumą, baigti kurti ekonominę ir pinigų sąjungą ir stiprinti tarptautinį euro vaidmenį;
- (4) 2021 m. gegužės 14 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Lietuva Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Jis pateiktas po konsultacijų, vykdytų pagal nacionalinę teisinę sistemą. Nacionalinė atsakomybė už ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą yra sėkmingo jo įgyvendinimo ir ilgalaikio poveikio valstybėje narėje ir patikimumo visoje Sąjungoje pagrindas. Pagal to reglamento 19 straipsnį Komisija ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną įvertino vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis;
- (5) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais turėtų būti siekiama ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės, nustatytos Reglamentu (ES) 2021/241, ir ES ekonomikos gaivinimo priemonės, nustatytos Tarybos reglamentu (ES) 2020/2094, bendrųjų tikslų, siekiant remti atsigavimą po COVID-19 krizės. Jais turėtų būti skatinama Sąjungos ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda, prisidedant prie Reglamento (ES) 2021/241 3 straipsnyje nurodytų šešių ramsčių įgyvendinimo;

² Laukiama, kol Taryba galutinai priims po to, kai patvirtins Europos Vadovų Taryba. Tekstas, dėl kurio 2020 m. gruodžio 16 d. susitarė Euro grupė, pateikiamas <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14356-2020-INIT/lt/pdf>.

- (6) valstybių narių įgyvendinamais ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais visoje Sąjungoje bus koordinuojamos pastangos investuoti ir reformuoti. Koordinuotai ir vienu metu įgyvendinant šias reformas ir investicijas bei tarpvalstybinius projektus, tos reformos ir investicijos vienos kitas papildys ir turės teigiamą šalutinį poveikį visoje Sąjungoje. Todėl maždaug trečdalių priemonės poveikio valstybių narių ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui sudarys šalutinis kitose valstybėse narėse taikomų priemonių poveikis;

Subalansuotas atsakas, prisidedant prie šešių ramsčių įgyvendinimo

- (7) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies a punktą ir V priedo 2.1 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas iš esmės (A reitingas) yra visapusiškas ir deramai subalansuotas atsakas į ekonominę ir socialinę padėtį ir taip tinkamai prisideda prie visų šešių Reglamento (ES) 2021/241 3 straipsnyje nurodytų ramsčių įgyvendinimo, atsižvelgiant į konkrečius atitinkamos valstybės narės uždavinius ir finansinius asignavimus;
- (8) į planą įtrauktos priemonės, kuriomis prisidedama prie visų šešių ramsčių įgyvendinimo, o kiekvienas iš septynių plano komponentų yra susijęs su vienu ar keliais ramsčiais. Toks požiūris padeda užtikrinti, kad kiekvienas ramstis būtų įgyvendinamas visapusiškai ir nuosekliai. Į planą įtrauktas vienas komponentas, konkrečiai skirtas žaliajai pertvarkai, ir kitas komponentas, skirtas skaitmeninei pertvarkai. Žaliosios pertvarkos tikslo turėtų būti padedama siekti didinant vietinės atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos apimtį, skatinant darnųjį transportą, taikant žaliojo viešojo pirkimo priemones, taip pat renovuojant pastatus, kad būtų puoselėjama tvari urbanistinė aplinka, taip skatinant mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Tikimasi, kad investicijos ir reformos, skirtos viešojo sektoriaus, verslo ir pramonės ekosistemų skaitmenizacijai, taip pat skaitmeninių įgūdžių lygiui didinti ir 5G diegimui skatinti, visos kartu padės siekti skaitmeninių tikslų;
- (9) tikimasi, kad planas padės pagerinti makroekonominės veiklos rezultatus, nes bus sumažintas ekonominis ir socialinis COVID-19 krizės poveikis ir kartu sustiprinta ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda, taip remiant trečio ramsčio dėl pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo, nurodyto Reglamento (ES) 2021/241 3 straipsnyje, įgyvendinimą. Be kita ko, bus didinamos investicijos ir remiamos ilgalaikės inovacijos, gerinami švietimo rezultatai ir didinama aktyvios darbo politikos priemonių aprėptis. Plane daug dėmesio skiriama švietimui ir inovacijoms, visų pirma švietimo ir mokymo sistemos gerinimui, taip prisidedant prie to reglamento 3 straipsnyje nurodyto ketvirto ir šešto ramsčių įgyvendinimo. Tikimasi, kad švietimo pagerinimas Lietuvoje tiesiogiai padės sustiprinti ekonominį ir socialinį atsparumą, nes bus mažinamas švietimo atotrūkis, kurį lemia mokinių socialinė ir ekonominė aplinka. Planu siekiama užtikrinti, kad žmonės, pasinaudodami patobulintomis profesinio mokymo sistemomis, išplėsta profesinio orientavimo sistema ir pertvarkyta suaugusiųjų mokymo sistema, įgytų būsimam darbui reikalingų įgūdžių. Tikimasi, kad priemonės, kuriomis siekiama remti aukštąjį mokslą ir inovacijas, padidins Lietuvos produktyvumą ir konkurencingumą;
- (10) dėl pandemijos sukeltos krizės Lietuvos planas apima priemones, kuriomis siekiama stiprinti sveikatą ir ekonominį, socialinį bei institucinį atsparumą – tai penktas ramstis, nurodytas Reglamento (ES) 2021/241 3 straipsnyje. Nors planu tiesiogiai siekiama didinti sveikatos priežiūros sistemos atsparumą, kokybę, prieinamumą ir

veiksmingumą, jame taip pat numatyta priemonių, kuriomis siekiama reformuoti Lietuvos socialinę infrastruktūrą. Plane įsipareigojama didinti viešojo sektoriaus veiksmingumą pertvarkant ir skaitmenizuojant valstybės tarnybą, reformuojant mokesčių sistemą, kad būtų geriau vykdomos prievolės, ji taptų teisingesnė ir palankesnė augimui, padidėtų persikirstymo pajėgumas, taip pat tobulinant biudžeto sistemą, be kita ko, atliekant išlaidų peržiūras. Plane numatytomis priemonėmis taip pat siekiama gerinti užimtumo rėmimą ir garantuotą minimalių pajamų apsaugą, siekiant mažinti skurdą ir didinti socialinę sanglaudą. Tikimasi, kad šios priemonės sustiprins teritorinę sanglaudą;

Visų ar didelės dalies konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose nustatytų uždavinių sprendimas

- (11) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 skirsnį, numatoma, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas padės veiksmingai (A reitingas) spręsti visus uždavinius, nustatytus atitinkamose valstybei narei skirtose rekomendacijose, arba didelę dalį šių uždavinių, įskaitant valstybei narei skirtus mokesčius klausimus, arba uždavinius, nustatytus kituose atitinkamuose dokumentuose, kuriuos Komisija oficialiai priėmė per Europos semestrą;
- (12) planą sudaro išsamus viena kitą papildančių reformų ir investicijų rinkinys, kuriuo padedama veiksmingai skirtingu mastu spręsti visus arba didelę dalį ekonominių ir socialinių uždavinių, per 2019 ir 2020 m. Europos semestrą išdėstytų Lietuvai skirtose Tarybos rekomendacijose, visų pirma šiose srityse: sveikatos priežiūros, kaip antai sveikatos priežiūros sistemos atsparumo, prieinamumo, kokybės, įperkamumo ir veiksmingumo; švietimo ir įgūdžių, kaip antai visų švietimo ir mokymo sistemos lygmenų kokybės ir veiksmingumo; socialinės įtraukties, kaip antai minimalių pajamų išmokų; mokesčių prievolių vykdymo ir mokesčių bei išmokų sistemos veiksmingumo; inovacijų, energijos ir išteklių naudojimo efektyvumo, darnaus transporto ir energijos jungčių;
- (13) tikimasi, kad į planą įtrauktos reformos ir investicijos tvariai padidins ekonomikos augimo potencialą. Planu siekiama suteikti naują postūmį augimui, remiant skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, inovacijas, švietimą ir įgūdžių ugdymą, taip pat didesnę viešojo sektoriaus veiksmingumą;
- (14) su neatidėliotinu fiskalinės politikos atsaku į pandemiją susijusios rekomendacijos gali būti laikomos nepatenkančiomis į Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano taikymo sritį, nepaisant to, kad Lietuva, laikydamasi bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, iš esmės tinkamai ir pakankamai reagavo į neatidėliotiną poreikį 2020 ir 2021 m. remti ekonominę veiklą fiskalinėmis priemonėmis. Be to, gali būti laikoma, kad į plano taikymo sritį nepatenka ir su energijos jungtimis ir likvidumo parama privačiajam sektoriui susijusios rekomendacijos, nes, pirma, energijos jungčių projektai sėkmingai vykdomi ir, antra, Lietuvos Vyriausybė, reaguodama į COVID-19 krizę, nustatė mokesčių atidėjimo galimybes, skyrė lėšų tiesioginėms išmokoms ir įsipareigojo suteikti papildomas paskolų garantijas įmonių likvidumui remti;
- (15) vienas iš Lietuvos prioritetų tebėra tolesnė konvergencija; siekiant šio tikslo reikia mažinti regioninius skirtumus ir spręsti kvalifikuotos darbo jėgos trūkumo ir mažų investicijų problemas, be kita ko, mokslinių tyrimų ir plėtros srityse. Imantis reformų ir investicijų, kurių tikslas – gerinti mokesčių prievolių vykdymą, didinti mokesčių sistemos veiksmingumą ir viešojo sektoriaus skaitmenizaciją, turėtų pagerėti Lietuvos verslo aplinka. Planu siekiama gerinti visų lygių švietimo ir mokymo kokybę ir didinti

dalyvavimo suaugusiųjų mokymosi programose lygi, siekiant gerinti įgūdžių valdymą. Tikimasi, kad aukštojo mokslo ir profesinio mokymo sistemų reformos ir investicijos į aukštojo mokslo ir profesinio mokymo sistemas padės užtikrinti, kad šios sistemos geriau atitiktų darbo rinkos ir socialinės politikos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos tikslus. Tikimasi, kad už inovacijų skatinimą atsakingų agentūrų konsolidavimas padės užtikrinti, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų politika taptų veiksmingesnė. Regioniniai skirtumai, didelė skurdo ir socialinės atskirties rizika mažinami įgyvendinant reformas, kuriomis siekiama didinti minimalių pajamų paramos adekvatumą, pasitelkiant mokesčių ir socialinių išmokų sistemos perskirstymo pajėgumą, gerinant ilgalaikę priežiūrą ir imantis priemonių sveikatos priežiūros sistemos kokybei bei prieinamumui gerinti. Prie didelių regioninių skirtumų mažinimo tam tikru mastu prisidedama ir politikos priemonėmis, kuriomis remiama šalies skaitmeninė transformacija ir žalioji pertvarka, tokiomis kaip tolesnis labai didelio pralaidumo tinklų diegimas, parama atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai ir saugojimui ir taršių transporto priemonių pakeitimas netaršiomis. Tuo remiantis, planas turėtų užtikrinti, kad būtų gerokai ir tvariai padidintas Lietuvos ekonomikos augimo potencialas;

Indėlis į augimo potencialą, darbo vietų kūrimą ir ekonominį, socialinį ir institucinį atsparumą

- (16) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies c punktą ir V priedo 2.3 skirsnį, numatoma, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas turės didelį poveikį (A reitingas) valstybės narės ekonomikos augimo potencialo didinimui, darbo vietų kūrimui, ekonominio, socialinio ir institucinio atsparumo didinimui, kartu prisidedant prie Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo, be kita ko, propaguojant vaikams ir jaunimui skirtą politiką, taip pat ekonominio ir socialinio COVID-19 krizės poveikio mažinimui, taip sustiprinant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą ir konvergenciją Sąjungoje;
- (17) Komisijos tarnybų parengti modeliai rodo, kad įgyvendinant šį planą iki 2026 m. Lietuvos BVP galėtų išaugti nuo 1,0 % iki 1,6 %³. Tikimasi, kad plane numatytais tvariomis ir augimą skatinančiomis reformomis ir investicijomis bus mažinami Lietuvos ekonomikos struktūriniai trūkumai ir didinamas jos atsparumas bei produktyvumas. Priemonės, kuriomis remiama atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba ir saugojimas, siekiant efektyvaus energijos vartojimo vykdoma renovacija, viešųjų administracinių paslaugų skaitmenizavimas, mokymo ir verslumo paramos priemonės, taip pat inovacijos ir mokslo bei verslo bendradarbiavimas atitinka atnaujintą Europos pramonės strategiją ir turėtų tiesiogiai padėti sukurti daugiau darbo vietų, užtikrinti didesnę ekonomikos konkurencingumą ir tvaresnę ilgalaikę augimą. Minimalių pajamų sistemos reforma, priemonės bendrajam ugdymui modernizuoti ir profesinio mokymo sistemos reforma kartu su priemonėmis sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumui ir kokybei gerinti turėtų padaryti ilgalaikį poveikį Lietuvos socialinei įtraukčiai ir įgūdžiams. Ilgalaikį tų priemonių poveikį turėtų sustiprinti planuojamų su viešuoju sektoriumi susijusių reformų, visų pirma tų, kuriomis siekiama gerinti biudžeto sistemą, mokestinių prievolių vykdymą ir mokesčių sistemos veiksmingumą, teikiama fiskalinė ir ekonominė nauda;

³ Tokie modeliai atspindi bendrą NGEU poveikį, kuris taip pat apima REACT-EU finansavimą ir didesnę finansavimą programoms „Europos horizontas“, „InvestEU“, TPF, kaimo plėtrai ir rezervui „rescEU“. Toks modeliavimas neapima galimo teigiamo struktūrinių reformų poveikio, kuris gali būti didelis.

- (18) tikimasi, kad planas prisidės prie Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo, nes turės didelį teigiamą trumpalaikį arba vidutinio laikotarpio poveikį darbo rinkos veikimui, švietimui, skurdui ir pajamų nelygybei, *inter alia*, dėl aktyvios darbo rinkos politikos priemonių finansavimo ir aprėpties padidinimo; dėl didesnių universalių išmokų vienišioms senyvo amžiaus asmenims ir neigaliesiems ir didesnės nedarbo socialinio draudimo sistemos aprėpties. Ilgalaikis poveikis turėtų būti sustiprintas pagerinus švietimo rezultatus ir padidinus mokesčių ir išmokų sistemos veiksmingumą. Plano poveikis teritorinei sanglaudai nebuvo įvertintas kiekybiškai, tačiau kokybinė analizė rodo teigiamą poveikį socialinių ir ekonominių skirtumų tarp Lietuvos regionų mažinimui;

Reikšmingos žalos nedarymo principas

- (19) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies d punktą ir V priedo 2.4 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu numatoma užtikrinti, kad jokia ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta reformų ir investicinių projektų įgyvendinimo priemonė (A reitingas) nebūtų padaryta reikšminga žala aplinkos tikslams, kaip tai suprantama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852⁴ 17 straipsnį (principas „nedaryti reikšmingos žalos“);
- (20) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu užtikrinama, kad nė viena reforma ir investicija nebūtų padaryta reikšminga žala kuriam nors iš šešių aplinkos tikslų, kaip tai suprantama pagal Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnį, būtent klimato kaitos švelninimo, prisitaikymo prie klimato kaitos, tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos, žiedinės ekonomikos, taršos prevencijos ir kontrolės ir biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo tikslams. Lietuva pateikė paaiškinimų pagal Komisijos reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo technines gaires (2021/C 58/01). Kai reikia, reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo vertinimo reikalavimai yra įtvirtinti priemonės struktūroje ir nurodyti kaip tos priemonės tarpinė ar siektina reikšmė. Taip užtikrinama, kad bet kokia išmoka atitinkamai priemonei galėtų būti išmokėta tik užtikrinus, kad būtų laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo;
- (21) plane ypatingas dėmesys skiriamas priemonėms, kurių poveikis aplinkos tikslams turi būti atidžiai patikrintas. Žaliajame komponente daug dėmesio skiriama darniam judumui – tuo tikslu numatyta įgyvendinti reformą „Judame neteršdami aplinkos“. Tam visų pirma numatyta parama siekiant plėsti degalų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kaip antai biometano ir antros kartos skystųjų biodegalų, sektorių ir šių alternatyviųjų degalų degalinių diegimą. Tos investicijos galėtų turėti neigiamą poveikį keliems aplinkos tikslams, pavyzdžiui, klimato kaitos švelninimo, oro taršos prevencijos ir kontrolės ir biologinės įvairovės. Tam kelią turėtų užkirsti reikalavimas, kad biometano dujos arba biodegalai būtų gaminami vien iš žaliavų, išvardytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 IX priede⁵, ir kad galutinė produkcija atitiktų tos direktyvos nuostatas ir susijusius įgyvendinimo bei deleguotuosius aktus. Gamintojai turėtų pateikti sertifikatus, patvirtinančius jų produkcijos tvarumą. Be to, Lietuva patikino (ir tai pakartojo nurodydama atitinkamą

⁴ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

⁵ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

siektiną reikšmę), kad pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą remiamose transporto priemonėse turėtų būti naudojami tik Direktyvą (ES) 2018/2001 atitinkantys biodegalai, skystieji bioproduktai ir biomasės kuras ir kad biodegalų dalis nacionaliniame kuro rūšių derinyje turėtų ilgainiui didėti. Turėtų būti sukurta degalų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių apskaitos vienetų sistema, kad būtų galima registruoti transporto sektoriui tiekiamų biometano dujų ir kitų degalų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių kiekį, kuriuo remiantis veiklos vykdytojai turėtų gauti sertifikatus pagal numatomą degalų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą. Galiausiai Alternatyviųjų degalų įstatyme nustatyti nauji reikalavimai degalų gamintojams;

Indėlis į žaliąją pertvarką, įskaitant biologinę įvairovę

- (22) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies e punktą ir V priedo 2.5 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane yra priemonių, kuriomis dideliu mastu (A reitingas) prisidedama prie žaliosios pertvarkos, įskaitant biologinę įvairovę, arba dėl jos kylančių uždavinių sprendimo. Paramos siekiant klimato srities tikslų priemonėms skiriamos lėšos sudaro 37,8 % visų plano asignavimų ir yra apskaičiuotos remiantis Reglamento (ES) 2021/241 VI priede pateikta metodika. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 17 straipsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas dera su 2021–2030 m. nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane pateikta informacija;
- (23) Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonėmis turėtų būti veiksmingai prisidedama prie žaliosios pertvarkos ir prie jos keliamų problemų sprendimo. Planas padeda siekti Lietuvos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir energetikos pertvarkos tikslų, nustatytų Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane. Žaliasis komponentas apima priemones, kuriomis siekiama didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos ir saugojimo apimtį, skatinti darnų judumą, pastatų renovaciją, degradavusių durpynų atkūrimą ir žiedinę ekonomiką. Be to, viešojo sektoriaus komponentas apima dabartinės mokesčių sistemos peržiūros priemonę, kuria siekiama nustatyti ir laipsniškai panaikinti labiausiai aplinkai kenkiančias mokesčių lengvatas ir išimtis. Tikimasi, kad tų siūlomų priemonių įgyvendinimas turės ilgalaikį poveikį, visų pirma dėl to, kad jos prisidės prie žaliosios pertvarkos, biologinės įvairovės didinimo ir aplinkos apsaugos;
- (24) kalbant apie atsinaujinančiųjų išteklių energiją, tikimasi, kad planas padės sukurti bent 301,9 MW papildomo elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumo. Ne mažiau kaip 271,8 MW šio naujo pajėgumo turėtų sudaryti saulės energiją naudojančios elektrinės, įskaitant 4 MW saulės elektrinę Utenos regione, o ne mažiau kaip 30,1 MW – sausumos vėjo energiją naudojančios elektrinės. Taip pat turėtų būti įrengta ne mažiau kaip 15,2 MWh talpos individualių elektros energijos kaupimo įrenginių ir kitų ne mažiau kaip 200 MW galios elektros energijos kaupimo įrenginių;
- (25) įgyvendinus plane numatytas priemones, visų pirma investicijas, kuriomis siekiama spartinti pastatų renovaciją, tikimasi, kad tikslas sutaupyti 215 GWh pirminės energijos bus pasiektas iki 2026 m., o dėl to išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį būtų galima sumažinti 21,500 tonų CO₂ ekvivalento. Sutaupyti energiją ir sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį taip pat tikimasi taršias transporto priemones pakeičiant netaršiomis ir mažataršėmis transporto priemonėmis, kartu sukuriant būtiną alternatyviųjų degalų gamybos ir įkrovimo ir (arba) pildymo

infrastruktūrą. Be to, žiedinės ekonomikos veiksmų planas turėtų būti patvirtintas iki 2023 m., siekiant užtikrinti, kad Lietuva prie žiedinės ekonomikos pereitų iki 2035 m. Tikimasi, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos priemonės padės pasiekti Lietuvos 2030 ir 2050 m. klimato ir energijos tikslus;

Indėlis į skaitmeninę pertvarką

- (26) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies f punktą ir V priedo 2.6 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane yra priemonių, kuriomis dideliu mastu (A reitingas) prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos arba dėl tos pertvarkos kylančių uždavinių. Paramos siekiant skaitmeninių tikslų priemonėms skiriamos lėšos sudaro 31,5 % visų plano asignavimų (apskaičiuota pagal Reglamento (ES) 2021/241 VII priede pateiktą metodiką);
- (27) planas apima visus Lietuvos skaitmeninės transformacijos aspektus: junglumą, viešojo ir privačiojo sektorių skaitmenizaciją ir skaitmeninius įgūdžius. Planas apima priemones, kuriomis siekiama toliau diegti labai didelio pralaidumo tinklus, taip pat kaimo ir atokiose vietovėse. Be to, esminėmis reformomis ir investicijomis siekiama skaitmenizuoti viešąjį sektorių. Tai turėtų atlikti esminį vaidmenį skaitmenizuojant ekonomiką, gerinant verslo aplinką ir mažinant administracines išlaidas. Planas apima priemones, kuriomis siekiama skatinti vaikus, darbuotojus, valstybės tarnautojus ir vyresnio amžiaus piliečius tobulinti skaitmeninius įgūdžius. Taip pat planuojama imtis priemonių siekiant spręsti IT darbuotojų trūkumo darbo rinkoje problemą. Be to, plane numatytos investicijos, kuriomis siekiama skatinti privatųjį sektorių naudotis pažangiomis skaitmeninėmis technologijomis, visų pirma kiek tai susiję su mokslo ir verslo bendradarbiavimu inovatyvių technologijų srityje ir kultūros sektoriaus skaitmenizacija;
- (28) pandemijos sąlygomis akivaizdžiu iššūkiu ir prioritetiniu veiksmu tapo sveikatos ir švietimo sistemų skaitmenizacija. Planas apima priemones, kuriomis siekiama skatinti diegti su e. sveikata ir nuotoliniu mokymusi susijusius skaitmeninius sprendimus. Į planą taip pat įtraukta svarbių priemonių, kuriomis siekiama integruoti skaitmeninius sprendimus į Užimtumo tarnybos veiklos organizavimą, mokesčių ir muitų surinkimą ir ekonomikos žalinimą;

Ilgalaikis poveikis

- (29) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies g punktą ir V priedo 2.7 skirsnį, iš esmės (A reitingas) numatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu padaryti Lietuvai ilgalaikį poveikį;
- (30) ilgalaikių struktūrinių pokyčių galima tikėtis įgyvendinus numatomas reformas. Visų pirma tikimasi, kad numatomos reformos, kurių tikslas yra skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat švietimo ir profesinio mokymo sistemų reformos turės ilgalaikį poveikį Lietuvos ekonomikai, nes bus sustiprinti žmonių įgūdžiai darbo rinkoje, padidės eksporto pajėgumas, produktyvumas ir apskritai bus paskatintas tvarus ilgalaikis augimas. Be to, tikimasi, kad numatomos reformos aukštojo mokslo srityje pagerins aukštojo mokslo programų kokybę ir veiksmingumą. Tikimasi, kad valstybės inovacijų politikos racionalizavimas turės didelį ilgalaikį poveikį inovacijoms. Tikimasi, kad numatomos sveikatos sektoriaus reformos, kaip antai ligoninių tinklo konsolidavimas, greitosios medicinos pagalbos paslaugų reorganizavimas, sveikatos priežiūros specialistų kompetencijų platformos sukūrimas ir skaitmeninės sveikatos sistemos parengimas, padidins sveikatos priežiūros sistemos

veiksmingumą, prieinamumą ir atsparumą. Be to, reformos, kuriomis siekiama modernizuoti viešąjį sektorių tiek valstybės tarnybos valdymo, tiek biudžeto planavimo požiūriu, įskaitant išlaidų peržiūras, turėtų ilgam padidinti viešojo sektoriaus veiksmingumą. Tikimasi, kad reformos, skirtos mokestinių prievolių vykdymui stiprinti, mokesčių sistemos veiksmingumui ir mokesčių ir socialinių išmokų sistemos persikirstymo pajėgumui didinti, padės padidinti fiskalinį tvarumą ir ekonominį efektyvumą;

- (31) ilgalaikių struktūrinių pokyčių galima tikėtis įgyvendinus numatomas investicijas. Žaliosios investicijos turėtų paremti Lietuvos perėjimą prie žiedinės ekonomikos, paskatinti inovatyvų ir išmanų judumą ir sumažinti šalies priklausomybę nuo neatsinaujinančiosios energijos ir išteklių. Tikimasi, kad investicijos, skirtos viešojo sektoriaus, įmonių ir akademinės bendruomenės skaitmenizacijai skatinti, užtikrins didesnę veiksmingumą tuose sektoriuose. Be to, aktyvios darbo rinkos politikos priemonių finansavimo ir aprėpties padidinimas turėtų padaryti ilgalaikį poveikį darbo rinkos veikimui, taip pat skurdo mažinimui ir pajamų lygybei. Ilgalaikį plano poveikį taip pat gali padidinti plano ir kitų programų, be kita ko, finansuojamų iš sanglaudos politikos fondų, sąveika, visų pirma iš esmės sprendžiant giliai įsišaknijusias teritorines problemas ir skatinant subalansuotą vystymąsi;

Stebėseną ir įgyvendinimą

- (32) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies h punktą ir V priedo 2.8 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pasiūlyta tvarka yra tinkama (A reitingas), kad būtų užtikrinta veiksminga ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano stebėseną ir įgyvendinimą, įskaitant numatomą tvarkaraštį, tarpines bei siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius;
- (33) Finansų ministerija turėtų būti vadovaujančioji institucija, koordinuojanti plano įgyvendinimą ir stebėjimą; ji turėtų būti Komisijos pagrindinis kontaktinis punktas. Plano administruojančioji institucija turėtų būti Centrinė projektų valdymo agentūra, kuri vertina ir atrenka projektus ir užtikrina, kad jie atitiktų projektų sutartis ir nacionalinės bei Sąjungos teisės aktus. Už tarpinių ir siektinų reikšmių įgyvendinimą ir ataskaitų apie jas teikimą iš esmės turėtų būti atsakingos sektorinės ministerijos ir jų kontroliuojamos institucijos. Stebėsenos rodikliai yra svarbūs, priimtini ir patikimi. Jie adekvačiai atspindi bendrą plano užmojo lygį ir yra realistiški. Tarpinių ir siektinų reikšmių pasiskirstymas per laikotarpį šiek tiek netolygus: terminai atidedami į 2026 m. Tarpinės ir siektinos reikšmės taip pat svarbios jau baigtoms įgyvendinti priemonėms, kurios atitinka reikalavimus pagal Reglamento (ES) 2021/241 17 straipsnio 2 dalį. Norint pagrįsti mokėjimo prašymą, reikia laikui bėgant tas tarpines ir siektinas reikšmes pasiekti patenkinamai;
- (34) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad apie finansinę paramą pagal priemonę būtų pranešama ir ji būtų patvirtinama pagal Reglamento (ES) 2021/241 34 straipsnį. Techninės paramos, reikalingos planams įgyvendinti, valstybės narės gali prašyti pagal techninės paramos priemonę;

Išlaidų įvertinimas

- (35) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies i punktą ir V priedo 2.9 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pateiktas visų numatytų plano išlaidų sumos pagrindimas iš dalies (B reitingas) yra pagrįstas, patikimas,

atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingas tikėtinam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui;

- (36) Lietuva pateikė visų investicijų, įtrauktų į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, atskiras išlaidų sąmatas. Išlaidų suskaidymas iš esmės yra detalus ir deramai pagrįstas. Sąmatos pagrįstos palyginimais su ankstesnėmis panašaus pobūdžio investicijomis. Nors Lietuva nepriklausomo pasiūlytų išlaidų sąmatų patvirtinimo nepateikė, iš išlaidų sąmatų ir susijusių patvirtinamųjų dokumentų matyti, kad didžioji dalis išlaidų yra deramai pagrįstos ir priimtinos. Finansuoti siūlomos sumos laikomos tinkamomis ir vertinamos kaip iš dalies įrodančios išlaidų sąmatų tikėtinumą. Nors dauguma sumų yra mažos arba vidutinės, palyginti su panašių reformų ar investicijų išlaidomis, kelių priemonių išlaidos atrodo mažai tikėtinos. Galiausiai, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano visos numatytos išlaidos atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingos tikėtinam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui;

Finansinių interesų apsauga

- (37) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies j punktą ir V priedo 2.10 skirsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pasiūlyta tvarka ir šiame sprendime pateiktos papildomos priemonės yra tinkamos (A reitingas), kad naudojant pagal tą reglamentą skirtas lėšas būtų užkirstas kelias korupcijai, sukčiavimui ir interesų konfliktams, jie būtų nustatyti ir ištaisyti, ir ta tvarka numatoma veiksmingai užkirsti kelią dvigubam finansavimui pagal tą reglamentą ir kitas Sąjungos programas. Tai netrukdo taikyti kitų įrankių ir priemonių, kuriais skatinama laikytis Sąjungos teisės ir užtikrinama, kad jos būtų laikomasi, be kita ko, siekiant užkirsti kelią korupcijai, sukčiavimui ir interesų konfliktams, jiems nustatyti ir pašalinti, taip pat siekiant apsaugoti Sąjungos finansus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092⁶;
- (38) Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane aprašyta vidaus kontrolės sistema yra pagrįsta esamais procesais ir struktūromis ir joje aiškiai nustatyti veikėjai (įstaigos ir (arba) subjektai) ir jų vaidmuo bei atsakomybė už vidaus kontrolės užduočių vykdymą. Sistema pagrįsta modeliu, naudojamu struktūriniais fondams 2021–2027 m. laikotarpiu, ir turėtų apimti vadovaujančiosios institucijos, administruojančiosios institucijos ir audito institucijos pagal jų kompetenciją vykdytinas funkcijas ir procedūras, kuriomis užtikrinama atitiktis taikytinų teisės aktų nuostatomis ir principams. Šiems organams turėtų būti suteikta visapusiška prieiga prie svarbios informacijos. Tačiau, nors naujai sukurtos audito institucijos papildoma kompetencija ir administracinis pajėgumas suplanuoti, juos vis dar reikia stiprinti;
- (39) be kita ko, dėl ES struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistemos didelių pakeitimų tam tikri audito ir kontrolės elementai plano pateikimo metu dar nebuvo įdiegti, todėl juos reikės laiku užbaigti diegti. Tai susiję su sprendimų nustatyti vadovaujančiosios, administruojančiosios ir audito institucijų teisinius įgaliojimus priėmimu, audito strategijos priėmimu ir specialios IT priemonės (IS2021), reikalingos siekiant laikytis atitinkamų Reglamento (ES) 2021/241 reikalavimų, parengimu veikti ir veikimo pradžia. Kalbant apie IT priemonę, į planą įtraukta tarpinė reikšmė, skirta stebėti, ar

⁶ 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (OL L 433I, 2020 12 22, p. 1).

laikomasi atitinkamų reikalavimų, ir ji turėtų būti pasiekta iki pirmojo mokėjimo prašymo;

Plano darna

- (40) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies k punktą ir V priedo 2.11 skirsnį, į planą dideliu mastu (A reitingas) įtrauktos reformų ir viešųjų investicijų projektų įgyvendinimo priemonės, kurios laikomos darniais veiksmais;
- (41) Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas yra darnus: jame numatytos nuoseklios, viena kitos poveikį stiprinančios reformos ir investicijos ir skirtingų komponentų sąveika. Plane pateikta strateginė nuosekli vizija, užtikrinanti darną kiekviename komponente, tarp skirtingų komponentų tikslų ir tarp atskirų reformų ir investicijų skirtinguose komponentuose. Visi septyni komponentai, vertinant jų tikslus, investicijų ir reformų suskirstymą ir gerai parodytus jų teminius ryšius bei sąsajas, yra darnūs. Komponentai, visų pirma žaliosios pertvarkos ir skaitmeninės transformacijos, sustiprina vieni kitus. Planas taip pat atitinka Nacionalinį pažangos planą ir Vyriausybės programą;

Lygybė

- (42) plane numatyta tam tikrų priemonių, kurios, tikimasi, padės Lietuvai spręsti jai kylančius lyčių lygybės ir lygių galimybių visiems uždavinius. Tai, be kita ko, priemonės, kuriomis tiesiogiai arba netiesiogiai siekiama patenkinti neigaliųjų poreikius, kaip antai palengvinti prieigą prie pastatų, suteikti galimybes savarankiškai naudotis internetinėmis viešosiomis paslaugomis ir didinti universalias išmokas vienišiesiems neigaliesiems. Į Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą taip pat įtraukta užduotis ugdyti skaitmeninius įgūdžius, visų pirma pažeidžiamų grupių, įskaitant neigaliuosius, vyresnio amžiaus asmenis, migrantus ir pabėgėlius. Ilgalaikės priežiūros paslaugų teikimo reforma turėtų pagerinti artimuosius slaugančių darbingo amžiaus asmenų, kurių didžioji dalis yra vidutinio amžiaus moterys, galimybes grįžti į darbo rinką. Į planą įtrauktos reformos ir investicijos turėtų sumažinti esamus socialinius, ekonominius ir teritorinius skirtumus. Plane nurodytos teisinės ir politinės iniciatyvos, kuriomis tikimasi papildyti į planą įtrauktas reformas ir investicijas;

Saugumo įsivertinimas

- (43) plane pateikiamas investicijų į 5G ryšį saugumo įsivertinimas, nurodant ir aprašant nacionalinės teisės aktus, kuriais įgyvendinamos pagal ES 5G tinklų kibernetinio saugumo priemonių rinkinį rekomenduojamos pagrindinės priemonės. Šios priemonės apima, be kita ko, siekį stiprinti nacionalinių valdžios institucijų vaidmenį ir apriboti didelės rizikos tiekėjų vaidmenį;

Tarpvalstybiniai ir daugiašaliai projektai

- (44) planu prisidedama prie šių tarpvalstybinių ir daugiašalių projektų įgyvendinimo: „Genome Europe“ ir „Via Baltica“ bei „Rail Baltica“ 5G koridorių. Kai kurie iš tų projektų taip pat finansuojami kitų programų, kaip antai Europos infrastruktūros tinklų priemonės, ir struktūrinių fondų lėšomis;

Konsultacijų procesas

- (45) dėl plano 2021 m. balandžio mėn. buvo surengtos viešos konsultacijos, kuriose galėjo dalyvauti piliečiai ir organizacijos. Ankstyvaisiais plano rengimo etapais buvo surengtos kelios teminės diskusijos, kuriose dalyvavo darbdavių organizacijos,

profesinės sąjungos, vietos valdžios institucijos ir nevyriausybinės organizacijos. Siekiant užtikrinti, kad atitinkami dalyviai prisiimtų atsakomybę, įgyvendinant plane numatytas investicijas ir reformas labai svarbu įtraukti visas vietos valdžios institucijas ir suinteresuotąsias šalis, įskaitant socialinius partnerius;

Teigiamas įvertinimas

- (46) Komisijai teigiamai įvertinus Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą ir padarius išvadą, kad planas pakankamai atitinka vertinimo kriterijus, nustatytus Reglamente (ES) 2021/241 pagal to reglamento 20 straipsnio 2 dalį, šiame sprendime turėtų būti išdėstytos planui įgyvendinti būtinos reformos ir investiciniai projektai, atitinkamos tarpinės bei siektinos reikšmės ir rodikliai, taip pat planui įgyvendinti kaip negrąžintina finansinė parama Sąjungos teikiama suma;

Finansinis įnašas

- (47) Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano visos numatytos išlaidos yra 2 224 686 966 EUR. Kadangi ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas pakankamai atitinka vertinimo kriterijus, nustatytus Reglamente (ES) 2021/241, be to, visų jame numatytų išlaidų suma yra didesnė už Lietuvai teikiamą didžiausią finansinį įnašą, Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui skiriamas finansinis įnašas turėtų būti lygus Lietuvai teikiamo finansinio įnašo visai sumai;
- (48) pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį didžiausio finansinio įnašo Lietuvai apskaičiavimas turėtų būti atnaujintas ne vėliau kaip 2022 m. birželio 30 d. Iš esmės pagal to reglamento 23 straipsnio 1 dalį dabar Lietuvai turėtų būti pateikta suma, dėl kurios teisinis įsipareigojimas būtų prisiimtas ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. Jei būtina, atnaujinus didžiausią finansinį įnašą, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, nepagrįstai nedelsdama turėtų iš dalies pakeisti šį sprendimą, kad įtrauktų atnaujintą didžiausią finansinį įnašą;
- (49) teiktina parama turi būti finansuojama lėšomis, kurias remdamasi Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053⁷ 5 straipsniu Komisija skolinasi Sąjungos vardu. Parama turėtų būti mokama dalimis, kai Lietuva bus patenkinamai pasiekusi nustatytas atitinkamas su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimu susijusias tarpines ir siektinas reikšmes;
- (50) Lietuva paprašė išankstinio finansavimo, sudarančio 13 % finansinio įnašo. Ta suma turėtų būti skiriama Lietuvai vadovaujantis įsigaliojusiu finansavimo susitarimu, numatytu Reglamento (ES) 2021/241 23 straipsnio 1 dalyje;
- (51) šis sprendimas neturėtų daryti poveikio jokių procedūrų, susijusių su Sąjungos lėšų skyrimu pagal bet kurią kitą Sąjungos programą, išskyrus Reglamentą (ES) 2021/241, arba procedūrų, kurios susijusios su vidaus rinkos veikimo iškreipimu ir gali būti vykdomos, visų pirma pagal Sutarties 107 ir 108 straipsnius, rezultatams. Jis nėra viršesnis už reikalavimą, kad pagal Sutarties 108 straipsnį valstybės narės praneštų Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus,

⁷ OL L 424, 2020 12 15, p. 1.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimas

Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimas remiantis Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalyje numatytais kriterijais patvirtinamas.

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos reformos ir investiciniai projektai, jo stebėsenos ir įgyvendinimo tvarka ir tvarkaraštis, įskaitant atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes, atitinkami rodikliai, susiję su numatytų tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimu, ir Komisijai užtikrinamos visapusiškos prieigos prie pagrindinių susijusių duomenų tvarka yra išdėstyti šio sprendimo priede.

2 straipsnis

Finansinis įnašas

1. Sąjunga Lietuvai kaip negrąžintiną paramą pateikia 2 224 195 119 EUR finansinį įnašą⁸. Dėl pateikiamos 2 091 774 090 EUR sumos turi būti teisiskai įsipareigota ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. Jei pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį atnaujinus apskaičiavimą gauta suma Lietuvai yra lygi šiai sumai arba už ją didesnė, dėl pateikiamos papildomos 132 421 029 EUR sumos turi būti teisiskai įsipareigota nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.
2. Sąjungos finansinį įnašą Komisija Lietuvai pateikia dalimis pagal priedą. 289 145 365 EUR suma pateikiama kaip išankstinio finansavimo mokėjimas, lygus 13 % finansinio įnašo. Išankstinį finansavimą ir paramos dalis Komisija gali išmokėti viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Dalinių išmokų dydis priklauso nuo turimo finansavimo.
3. Išankstinis finansavimas skiriamas vadovaujantis įsigaliojusiu finansavimo susitarimu, numatytu Reglamento (ES) 2021/241 23 straipsnio 1 dalyje. Išankstinis finansavimas patvirtinamas jį proporcingai atskaičius iš paramos dalių mokėjimo.
4. Paramos dalių išmokėjimas pagal finansavimo susitarimą priklauso nuo turimo finansavimo ir pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnį priimto Komisijos sprendimo, kad Lietuva patenkinamai pasiekė nustatytas atitinkamas su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimu susijusias tarpines ir siektinas reikšmes. Įsigaliojus 1 dalyje nurodytiems teisiniams įsipareigojimams, tam, kad atitiktų mokėjimo reikalavimus, tarpinės ir siektinos reikšmės turi būti pasiektos ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 31 d.

⁸ Ši suma atitinka finansinį asignavimą atskaičius proporcingą Lietuvos išlaidų dalį, nurodytą Reglamento (ES) 2021/241 6 straipsnio 2 dalyje, apskaičiuotą pagal to reglamento 11 straipsnyje pateiktą metodiką.

3 straipsnis
Adresatas

Šis sprendimas skirtas Lietuvos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas